

"Stajerc" izhaja vsaki petek, dатiran z dnevnim prirodnim nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 5 krov., za Ogrsko 6 krov. 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stanje za celo leto 7 krov.; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost pošiljanine. Naročino je platičati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 250— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 7.

V Ptiju, v nedeljo dne 18. februarja 1917

XVIII. letnik

Nemški cesar na Dunaju.

K.-B. Dunaj, 13. februarja. Nemški cesar je danes dopoldne tu-sem v protobisku na zadnji poset cesarja Karla v bivališču glavnega stana.

* * *

Nemški cesar Viljem prišel je te dni opet na Dunaj, da odgovori s tem na obisk našega cesarja ob priliki rojstnega dneva v nemškem glavnem stanu. Cesarja sta se izdvojeno prizadela v istotako prizreni e bil sprejem, ki ga je napravilo dunajsko prebivalstvo visokemu gostu. Kajti cesar Viljem ni samo očetovski prijatelj ljubljenega našega mladega cesarja, marveč tudi do smrti veste zaveznik naše monarhije, s katero gre jeklenem pohodu do končne zmage. Nikdar svetovni zgodbomini ni bila beseda "zvestoba" tako jasna, tako zlata, kakor ravno sedaj, ko so zahrbtni Italijani in Rumuni ter obenoma tudi farizejska Amerika od nas oddali. Nemčija in Avstro-Ogrska sta pokazali, da poštena moška beseda še ni izumrla, da iove na tem svetu še čista srca, ki se ne prodajo in ki prijatelja tudi v najhujši bedi ne zavučajo. Kakor pri posameznemu človeku je tudi pri državah in narodih. In morda avno v tem krasnem zvestem združenju Avstrije ter Nemčije leži najboljše jamstvo za jasni konečni uspeh. Kjer vlada resnica v tako jasni obliki, kjer vlada zvestoba v najcistejšem zmislu besede, tam ne more nikdo navdušena srca premagati.

V tem zmislu je čutilo dunajsko prebivalstvo in z njim pa vsi pošteni narodi prerasne naše avstrijske domovine obisk nemškega cesarja. Kot dokaz ne premagljive poštene zvestobe cesarja cesarja, naroda do naroda, druge do države. V tem zmislu se je vse razveseli nad tem posetom v resnem času. To pa tembolj, ker stojimo zdaj morda v najresnejšem trenutku svetovne vojne, v odločilnem hipu, ko se gre za vse in za vse. Velikanske pripravljene pomorske ofenzive naših strupenih sovražnikov, velepojemna pojstrena borba naših podmorskih čolnov, hinavski nastop združenih držav Severne Amerike, — vse to pokazuje, da prihaja brez vsacega dvoma določitev v tej morilni vojni. Medtem ko naši sovražniki drug družega napadajo in mu bošajo krivdo dosedanjih neuspehov, medtem ko ljudstvo na Ruskem Angležu, na Italijanskem Francoze, v Rumuniji Ruse in v Angliji se povprek proklinja, stojita Avstro-Ogrska in Nemčija s svojimi zvestimi turškimi ter solgarskimi zavezniki kakor jeklena stena, takor pečina, v katero se zamira zaganjalovje razljutnega morja. Pri nas ni napotja, ni nesporazuma, ni nesloge, — kajti ri nas vlada ravno zvestoba, poštena, moška zvestoba!

Iz tega stališča smo vsi poset nemškega cesarja navdušeno pozdravili!

Svetovna vojska.

Avtrojsko uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Dunaj, 8. februarja. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Neki napadalni poskus sovražnika vzhodno doline Kasinu bil že v svojih prvih začetkih od našega ognja preprečen. Zapadno od Woroncyna v sovražno postojanko vsiljene nemške čete prizadele so posadki znatne izgube in so se vrnile brez lastnih izgub z nekaterimi vjetimi nazaj.

Italijansko bojišče. Razven malih za nas uspešnih podjetij pri Tolminu in v Vallarsi (južno-vzhodno od Rovereta) noben pomembni dogodek.

Južno-vzhodno bojišče. V pokrajini od Berata bi je eno italijansko letalo od nekega na patrulji se nahajajočega orožnika sestreljeno.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od četrtega.

K.-B. Berlin, 8. februarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada vojvode Albrechta. Pri Ypernu vladalo je zvečer živahnogno delovanje. Pri Wytschaete uničili smo z obsežno razstrelbo znatni del sovražnih minskih rogov. — Eno angleško letalno brodovje metalo je na mesto Brügge bombe, ki so več hiš razrušile, v neki soli pa eno žensko ter 16 otrok ubile, 2 odrašena pa težko ranile. Na vojaških napravah ni nastala nobena škoda. — Armada prestolonaslednika Rupprechta. Na obeh straneh kanala od La Bassée, ob Acre in pri Bouchavesnesu je bil artiljerijski boj večji nego prejšnje dni. Po polnoči napadli so Angleži na severnem bregu Acre in južno-vzhodno od Bouchavesnesa. Omejeni začetni uspehi bili so z našim protisunkom hitro izravnani. — Armada nemškega prestolonaslednika. V dolini Air in pri Vauxnou i s u vzhodno od Argon pripejali so naši oddelki 17 vjetih iz francoskih jarkov.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Pri Kisielinu zapadno od Lucka bil je en poizvedovalni sunek za nas uspešen. — Fronta nadvojvode Jozefa. V zasadenih Karpatih in v pogorskem ozemlju zapadne Moldave v večkrat živahnogno delovanje in boji stražnih oddelkov.

Makedonska fronta. Med jezeroma Ochrida in Prespa boji prednjih straž, pri katerih smo vjeli nekaj Francozov.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Avtrojsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 9. februarja. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Na nekaterih mestih fronte živahnogno artiljerijsko delovanje in za nas ugodna patruljska podjetja.

Italijansko in južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Naši zračni boji v mesecu januarju.

K.-B. Dunaj, 9. februarja. Iz vojnootiskovnega urada se poroča: Vkljub vsakemu letalnemu delovanju v večjih visočinah otežljeno izrednemu mrazu napravilo se je dolgo vrsto poletov v poizvedovanje in za boj. Nadaljnja posebna težava ležala je v naravi naših bojišč sami, ker so se po izvedbe in boj vedno nad širokimi gorovji odigrali, kjer je popolnoma izključeno, da bi šel letalec za silo dol, kjer mu tudi vsled nerednosti zraka posebno zahrbitne nevarnosti grozijo. Na spremnost in odločnost pilota se stavi tukaj zahteve, kakor na nobenem drugem bojišču. Januarja je bilo 6 sovražnih letal v zračnem boju sestreljenih.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 9. februarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri Ypernu in Wytschaete ter od Ancre pa do Somme vladalo je živahnogno delovanje. Dopadne napadli so Angleži pri Serre; bili so zavrnjeni. Na severnem bregu Ancre pričeli so po kratkem odmoru novi napadi, v katerih potekli smo pri Baillecourtu nekaj zemlje pridobili. Severno gozda St. Pierre-Vaast ostala je od nekega v splošnem izjavljovnjega sunka Angležem neka ozka črta, ki smo jo omejili. Med Maaso in Mosel sunila je pri Flirey po učinkujočem ognjenu pripravila ena kompanija do v tretjo francosko črto in pripeljala pri neznatnih lastnih izgubah 26 vjetih seboj.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Nemški letalni uspehi meseca januarja.

K.-B. Berlin, 9. februarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Letalci izpolnili so v januarju vkljub strogemu mrazu svoje važne opazovalne, poizvedovalne ter napadalne naloge. Mi (Nemci) smo izgubili v preteklem mesecu 36 letal. Angleži, Francozi in Rusi izgubili so v zračnih bojih in vsled streljanja od zemlje 55 letal, od katerih jih je 29 na oni strani črte vidno odpadlo, 26 pa se jih nahaja v naši lasti. Poleg tega smo 3 sovražne privezane balone goreče uničili. Mi nismo noben balon izgubili.

Prvi generalkvartirmožster
Ludendorff.

Italijani hudo tepeni.

Avtrojsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 10. februarja. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno od Stanislava imelo je neko od naših čet izvršeno podjetje polni uspeh. V ruske jarke usiljeni oddelki prinesli so 17 vjetih in 3 strojne puške kot plen nazaj.

Italijansko bojišče. Na Goriskem pridobile so naše čete v nočnih podjetjih več sovražnih kosov jarkov; prizadele so Italijanom težke krvave izgube, vjele 15 oficirjev in 650 mož ter zaplenile 10 strojnih pušk, 2 metalca min in mnogo drugega vojnega materijala. Oddelki infanterijskih regimentov št. 85. in 87 in črnovojniška infanterija iz Nižjeavstrijske ter iz Bukovine imajo odlični delež na tem uspehu.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, finl.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 10. februarja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri armadi vojvode Albrechta in pri oni prestolonaslednika Rupprechta večkrat povišano delovanje artiljerijskih sil. Pod varstvom ognja sunile so na mnogih točkah angleške poizvedovalne čete proti našim postojankam. Bile so povsod zavrnjene. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na zapadnem bregu Maase zapričil je opoldne ljuti francoski ogenj. Vsled našega učinkujučega ognja bil je neki pripravljaljajoči se napad na visokočino 304. preprečen. Na vzhodnem bregu na Pfefferücken izjavil se je sunek ene sovražne kompanije. Pri Vaux severno od Saint Mihiela vdria je ena naših čet v francoske čete in jih s posadko vred uničila.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Severno-zapadno od Stanislava pripeljalo se je od nekega po načrtu vršenega podjetja 17 vjetih in 3 strojne puške.

Makedonska fronta. Med Varjem in jezerom Doiran mestoma živahnih topov in minskih metalcev.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Nad 1000 sovražnih letal sestreljenih.

K.-B. Berlin, 10. februarja. Wolfssova pisarna por oča: Nad 1000 sovražnih letal bilo je od začetka vojne od nemških letalcev ali je odpornih formacij premaganih, pri čemur so le na zapadni in vzhodni fronti sestreljena angleška, francoska in ruska letala šteta, medtem ko izgube na Balkanu in v Turčiji niso računane. Pri temu se je 1700 sovražnih letalcev iz boja postavilo in okroglo 50 milijonov vrednosti na mašinah uničilo.

Nemški letalci na zapadu.

K.-B. Berlin, 10. februarja (W.-B.). Nemška pomorska letala napadla so v noči od 8. na 9. t. m. letališče Saint Pol pri Dünkirchenu in Coidre uspešno s 66 bombarzami. Opazilo se je, da se je na letališčih večkrat zadelo. Vsa letala so se nepoškodovana vrnila.

Zopet nad 400 Italijanov vjetih.

Austrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 11. februarja. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Južno-zapadno od Očna, pri Bekasu in južno-zapadno od Złoczowa se je sovražna lovška povojstva vlovi. Na spodnjem Stochodu pripeljala je neka četa nekaj vjetih iz ruskih postojank.

Italijansko bojišče. Na Goriskem se je borilo na raznih točkah za od naših čet zavzete jarke. Sovražni protisunki so se izjavili, nadaljnih 370 vjetih je ostalo v naši roki. Oddelki c. k. dež-

bramb. inf. regimenta št. 37 so se v napadu odlikovali. — Italijanski letalci metali so na Trst, Muggia, San Rocco in na vojno bolnišnico v Opčini bombe. — Severno od Tolmina pripeljali smo od nekega posrečenega podjetja 42 Italijanov. — En sovražni napad na našo postojanko na Stilfjochu bil je krvavo zavrnjen.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, finl.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 11. februarja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Zapadno od Lille, na obeh straneh kanala La Bassée in Scarpe ter v severnem delu pokrajine Somme živahnih artiljerijskih boj. — Na severnem bregu Ancre napadli so Angleži z močnimi silami severno-vzhodno od Beaumonta, na južnem bregu vzhodno od Grandecourta in severno od Courcellettes s slabješimi oddelki. Na potu od Puisieux v Beaucourt vdrl so v kompanijski širokosti. Na vseh drugih točkah so bili deloma v bližinskem boju odbiti. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na levem bregu Maase povečal se je ogenj od opoldneva, brez da bi se razvijal kak napad. V gozdu od Ailly na obeh straneh reke Mosel izvršili so se francoski sunki, ki so bili z našim odpornim ognjem in v ročnem boju zavrnjeni. — Poizvedovalne in napadalne naloge vedile so naša letalna brodovja daleč za sovražno fronto. Za nasprotnike važne vojske in prometne, naprave bile so ponovno v podnevnu najuspešnejše z bombami obmetane.

Vzhodno bojišče. Na fronti nadvojvode Jožefa in pri armadi Mackensen razvzen bojev prednjih straž in le posameznega živahnega topovskoga ognja nobeni posebni dogodki.

Makedonska fronta. Severno-zapadno od Monastirja ostal je neki francoski sunek, južno-zapadno od jezera Doiran pa neki po močnemu pripravljalnemu ognju zapričen napad Angležev brez vsakega uspeha.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Italijani tudi na Tirolskem tepleni.

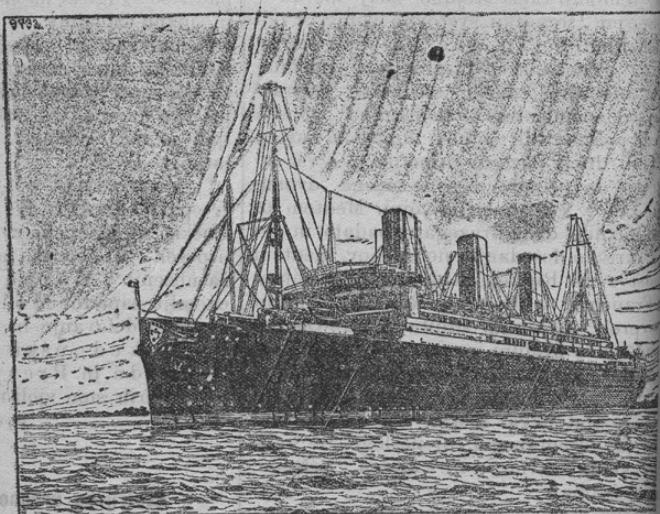
Austrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 12. februarja. Uradno se danes poroča:

Vzhodno bojišče. V dolini Putne izjavil se je neki ruski napad z ročnimi granatami. — Pri podjetjih patrulj in naškocnih oddelkov, ki so se izvršili južno od

Nemški parnik, Vaterland'

Prinašamo sliko največjega nemškega parnika za potnike "Vaterland" linije Hamburg-Amerika. Ta parnik se nahaja zdaj v Novem Yorku. Ker so diplomatske zveze med Ameriko in Nemčijo pretrgane in tudi ni izključeno, da pride do vojne, bodo Angležem prijazna Amerika ta parnik gotovo oropala.

Der neue Riesendampfer "Vaterland" der Hamburg-Amerikal

Halisza in severno-zapadno od Wotow v czyna, smo vjeli 2 oficirja in 40 moštva zaplenili eno strojno puško.

Italijansko bojišče. Na jugu oddelku kraške visoke planote in v obokuskih Vipave je bil topovski boj deloma živahan. — En sovražni letalec odvrgli v bližini Trsta nekaj bomb, brez da jih napravil škode. — Ob tirolski fronti vršile so naše čete uspešno dve področji dolini Sugana vzel je en oddelek in ilo ju gimenta št. 14 eno sovražno postojanko od doline Coaldal, vjeli 2 oficirja 60 mož ter zaplenil eno strojno puško, štolski strojni puški in enega metalca. oddelku Valarsa napadli so cesarski ponoči italijansko prednjo postojanko v Leni, vjeli 22 mož in zaplenili eno puško.

Namestnik generalštavnega pl. Höfer, finl.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 12. februarja (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Vzhodno je Armentières in južno kanala Bassée izjavili so se z ljetnimi napad pripravljeni angleški napadi. — Čez džal je močni artiljerijski učinek na našo stojankah na obeh straneh Ancre. Napadli so Angleži s esterom razstreljali jarke od Serre pa do reke. Vsi napadli so francoski sunki, ki so bili z našim odpornim ognjem in v ročnem boju zavrnjeni. — Poizvedovalne in napadalne naloge vedile so naša letalna brodovja daleč za sovražno fronto. Za nasprotnike važne vojske in prometne, naprave bile so ponovno v podnevnu najuspešnejše z bombami obmetane.

Vzhodno bojišče. Fronta Leopolda. Sunki naših napadalnih džurnih pri armadi Mackensen pa neki po močnemu pripravljalnemu ognju zapričeni napad Angležev brez vsakega uspeha.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Neka ruska postojanka zavzeta.

Austrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 13. februarja. Uradno se danes razglaša:

Preveliki razenem Fellerje fluid z bolečinami začeteno zdravniščega sredstva 6 kron. Elsa-trg odvajalni pribetljivi imajo predstavljanje, naj bi bila povzročena mnogokratna denarjem jevega u-

Žitna

petino lek pri joni 8,4 pri letu

Vzhodno bojišče. Južno od ceste Valeputna vzele so naše čete v naskoku neko močno utrieno rusko postojanko. Pri temu so vjele 3 oficirje in 168 mož ter zaplenile 3 strojne puške. Pri Z wyzini in ob zgornjem Seretu razstrelil je sovražnik neki minski rov in je potem v dvakratnem napadu zamān poskušil, vdreti v naše postojanke.

Italijansko bojišče. V Vipavski dolini trajal je živalni topovski boj i včeraj naprej. Italijani postrelili so mnogo številne plinske granate. Sovražni napadi iz prostora Svetega Petra bili so zavrnjeni. Število južno od doline Coalba vjetih Italijanov se je povišalo na 3 oficirje in 88 mož. V Tonale-prelazu napadle so naše čete neko sovražno postojanko in vjele 23 Italijanov.

Namestnik generalštavnega šefata
pl. Höfer, finl.

Naši letalci nad Adrijo.

K.-B. Dunaj, 13. februarja. Uradno se danes razglaša:

Popoldne dne 11. t. m. napravila je neka skupina naših pomorskih letal ponosrečeni poizvedovalni polet v Valono, Santi Quaranto in Korfu. Neka druga skupina je v ranih jutranjih urah 12. t. vojaške objekte in torpedne čolne v Brindisiu napadla in z bombami zadela. Vsa letala so se nepoškodovana vrnila.

Italijani tudi v Makedoniji tepeni.

Nemško uradno poročilo o datorka.

K.-B. Berlin, 13. februarja (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Med Ypernem in Arrasom izjavljivo se je veliko število sunkov sovražnih poizvedovalnih oddelkov.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Južno od jezera Triswiaty vdle so nekatere čete v rusko postojanko in se vrnile z 90 vjetimi ter eno strojno puško. Zapadno od Lucka ostali so poizvedovalni sunki in minske razstrelbe Rusov brezuspešni. Pri Z wyzini in ob zgornjem Seretu bil je dvakrat ponovljen napad večih russkih bataljonov zavrnjen.

Makedonska fronta. Ob Cerni napadle so naše čete po učinkujoči ognjeni pripravi neko sovražno visočinsko postojanko vzhodno od Paralova; naskočile so jo in nekatera za fronto se nahajajoča taborišča. Pri neznatni lastni izgubi smo vjele 2 oficirje in 90 Italijanov, zaplenili pa 5 strojnih pušk in 2 metala min.

Prvi generalkvartermožster
Ludendorff.

Sporje noče priti, ako nas mučijo bolečine, ako trpiamo na preveliki nervoznosti, ako pričnejo vse rane zopet boleti in pri razenom bolestnem trpljenju. Za tako sluhajočo opazovanje zopet na Fellerjev, bolečino odpravljajoči, živec pomirjujoči, rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid. To izhorno domače sredstvo učinkuje pri bolečinah razne vrste izredno blagodejno, pomiri živec in prinaša zasedljeno spanje. Mnogo čes 10.000 zahvalnih pisem in veliko zdravniških priporočil potrdi visoko vrednost tega dobrega domačega sredstva. Predvojne cene: 12 stančki stančne povsod samo 6 krov franko. Edino pristne od lekarjnare E. V. Feller, Stubička, Elsa-trg 241 (Hrvatsko). Istopom se lahko naroči Fellerjeve, milo odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice. One so najprijenosnejšo odvajalno sredstvo sigurnega, neškodljivega učinka in imajo prednost pred dra-tičnim, črevesju škodljivimi odvajalnimi sredstvi. 6 škatljek stanč franko 4 K 40 vin. Oba domača sredstva naj bi bila vedno v hiši. Kralj jih ihti od bočenja, ki jim jih povzročajo kurja očesa, vzamejo nož, ki je v takih slučajih že mnogokrat napravil nesrečo. Takim čitateljem bi bilo lahko z malim denarjem in hitro pomagati, ako bi naročili za 1 in 2 kroni Fellerjeve uničevalca kurjih očes. (ef)

Vojna na morju.

Žitna preskrba Anglike in Francoske ter vojna podmorskih čolnov.

Anglija prideluje sama komaj eno petino svoje žitne potrebščine. Lastni pridelek pšenice znašal je nasproti uvozu v milijonih kvarter: 6,4 proti 26,1 v letu 1916/17, 8,4 proti 24,5 v letu 1915/16, 6,3 proti 25,8 v letu 1914/15 in 5,8 proti 26,2 v letu 1913/14.

Te številke kažejo dvoje: da Anglija v vojni svojega lastnega pridelka ni zamogla bistveno povišati, da pa tudi njen uvoz ni znatno večji postal. Povišanje njenih zalog ni bistveno. Visokost teh zalog in doba, za katero bodejo te zaloge za preskrbo prebivalstva zadostovale, bo v bodočnosti merodajnega potena.

Tudi Francoska je bila vedno na žitni uvoz nakazana, čeprav ne v tako visoki meri, kakor Anglija. Vsled vojne pa se ni le njena uvozna potrebščina bistveno povišala, marveč je tudi njen lastni pridelek vsed iz gube pokrajin, pomanjkanja delavskih moči, vozov in semena bistveno nazaj padel. V času od 1. januarja pa do konca septembra 1916 se je 13,5 milijonov meterskih centov žita uvozilo proti 10,9 milijonom v prejšnjem letu. Nasadna ploščina za leto 1916/17 je postala zopet za 20% manjša. Potreba Francoske do nove žetve je baje vsled uvoza zasigurjena. Je-li so ti uvozi že v francoskih pristaniščih ali pa so še zaključki napravljeni, pač ni dognano. Francija skuša domačo žetev z nasadnimi premijami dvigniti, ali vsled težav nasada in žetve pač ni posebnega uspeha pričakovati.

Vsekakor se more iz tega sklepati, da bode pojojstreni podmorski boj pri polnem uspehu tudi Anglijo in Francijo v položaj oblegovanih mest spravil.

Dne 9. t. m. 41 ladij potopljenih.

W.-B. Berlin, 11. februarja. Pod z dne 9. t. m. kot potopljene poročanimi sedmimi parniki in tremi ladjami na Jadre nahajala sta se dva parnika, ki sta bila naložena z železno kovino, eden s pšenico, eden z orehi in eden, ki je imel jamski les za Anglijo na krovu. Od ladij na Jadru peljali sta dve življenska sredstva v Anglijo. Nadalje se je potopilo 10 parnikov in 13 ladij na Jadru, skupaj 32.000 ton ter 8 ribiških bark.

Nemčija bode v vojni zmaga.

K.-B. Rotterdam, 12. februarja. Angleški list „Morningpost“ piše o pojojstreni podmorski vojni: Ker je Nemčija neko število podmorskih čolnov izgotovila, je zdaj v položaju zaznamovati mornarico zaveznikov in z apreti morje za vso trgovino in paroplovstvo. Ni verjetno, da je Bethmann-Hollweg tukaj prazno grozno izgovoril, marveč je najmanje gotovo, da ne more nobena trgovska ladja neutralcev ali vojujočih se sil v morje odriniti, brez da bi z mogočim uničenjem računalna. Moramo torej smatrati, da bode v resnici uničenje trgovskih ladij v večjem obsegu nastopilo. Nemčija pričakuje poleg tega brezdvomno mornarični učinek svoje izjave in računa nato, da se neutralne ladje ne bodejo odpeljale, in da bodo pod tem pritiskom, ako traja le nekaj tednov, zaveznički tako težko trpeli, da bodo na kolena prisiljeni. Voditelji Nemčije niso lahkomiselnii in so videli učinek svoje izjave naprej. Nemčija se mornarice z druženih držav Amerike ni treba batiti, ker ta proti podmorskim čolnom ne more ničesar opraviti in ne more priti do nemške mornarice. Na suhem se niti treba Nemčiji ničesar batiti, ker Združene države ne morejo čet prevažati in se Holandska in Skandinavija nemški sili orožja ne morejo vstavljal. Ako se Nemčiji posreči, da obkoli Anglijo na morju in da pusti glas nevtralcev neopažen, potem bode zmaga.

Amerika in vojna.

V zadnji številki smo poročali, da je zaradi napovedbe pojojstrene vojne naših in nemških podmorskih čolnov predsednik Wilson Združenih držav Severne Amerike prekinil diplomatske zveze med Nemčijo in Ameriko. Kar se je splošno pričakovalo, to se je torej v resnici zgodilo. Tista Amerika, ki je skozi dve in pol leta vojne milijarde dobička vlekla iz prelite krvi poštenih vojakov

na evropskih bojiščih, ki je vojno z nepretrgano dobavo streliva, kanonov in sploh vojnih potrebščin na naše sovražnike vedno podaljšala, samo da si je svoje nenasitne možnosti polnila z zlatimi dolarji, tista bastardna Amerika, ki je mirnodušno trpela, da so Angleži teptali človeško pravico ter pravico posameznih narodov v blato, da so mednarodno pravo vrgli pod mizo, da so streljali Italijani na naše bolnišnice, medtem ko je predsednik Wilson kakor kak farček zakotne ameriške „vere“ pridigoval s proti nebu obrnjenimi očmi o miru, — ta dvoječna farizejska Amerika nam je hotela torej roko zadržati, ko smo misili ravno neusmiljenemu sovražniku svojo moč pokazati ter s tem odločitev vojne prinesti.

Farizejstvo! Ali amerikanski predsednik Wilson se je grozovito zmotil. Prvič se je zmotil, ker je misil, da se bosta Avstro-Ogrska in Nemčija njegovih groženj vstrašili. Mi smo vedeli naprej, koliko resnične miroljubnosti je v dolarskem srcu Amerike. V našem računu je stala tudi točka izgube ameriškega prijateljstva. In vkljub temu smo se odločili za pojojstreno podmorski boj! Kajti enkrat mora biti konec te grozovite vojne; ako ne z dobrim — naša mirovna ponudba je bila odklonjena — potem ravno s silo, z ojstrino meča! Pa se neko hudo zmotio je doživel amerikanski predsednik Wilson: Misil je, da bodejo vse doslej nevtralne, nepristranske države kar meni nič tebi nič z njim skozi drin in trn šle. Misil je, da se bodo pustile zapeljati, kakor se je pustila danes tako nesrečna Rumunija na lim spraviti. Ali prišlo je grozno razočaranje. Švedska, Norveška, Nizozemska, Švica, Španija in celo Grška izreklo so odločno, da nočeojo z Wilsonovo farizejsko politiko ničesar skupnega imeti, da hočeojo i zanaprej nepristranske ostati! Tako je ostal amerikanski Wilson sam in celo države Južne Amerike so ga skodožljeno zapustile. Veliki udarec Amerike dolarskega predsednika Wilsona je padel torej v vodo in mož je ostal s svojimi nepremišljenimi grožnjami na cedilu. Morda se ta položaj še v malem spremeni, kar pa ni pričakovati. Na vsak način so nepristranske države doslej poštenejšo vlogo igrale, nego mirovni apostol Wilson... Kar se pa tiče vojne, ki jo Amerika sicer doslej še ni upala napovedati, kar se pa vendar lahko zgodi, nima za nas nobenega pomena. Vojakov v pravem zmislu besede Amerika sploh nima in ko bi jih tudi imela, bi jih ne mogla pošiljati čez sinje morje, na katerem so danes naši in nemški podmorski čolni gospodarji!

Veleadmiral Haus †.

K.-B. Dunaj, 8. februarja. Avstro-ogrška vojna mornarica zadeta je od izredno težke izgube; mornariški poveljnik veleadmiral Anton Haus je danes ob 1½ uri ponoči vsled pljučnice, na kateri je pred več dnevi obolel, umrl.

* * *

Veleadmiral Anton Haus bil je l. 1851 v Tolminu na Primorskem rojen. L. 1869 vstopil je kot prov. pomorski kadet v vojno mornarico. Po 16-letni službi postal je kot lajtnant učitelj na mornariški akademiji na Reki, l. 1894 korvetni kapitan, l. 1897 fregatni kapitan, l. 1901 kapitan linijske ladje. Med kitajskimi zmešnjavami je zapovedal križarko „Marija Terezija“. L. 1905 postal je pokojnik kontreadmiral. Kot eden poveljnik pri velikih manevrih leta 1906 in 1910 odlikoval se je pred očmi pokojnega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinandanda po izredni svoji nadarjenosti. L. 1910 je postal viceadmiral in načelnik mornariško-tehničnega odseka, l. 1912 nadzornik mornarice in februarja 1913 mornariški poveljnik. Kot tak je postal še isto leto admiriral in veleadmiral.

Zadnje njegovo imenovanje veljalo je zlasti velikim Hausovim zaslugam za mornarico. Hrabiči čini naše mornarice v svetovni

vojni, zlasti proti Italiji, so posledica njegovega duha. Moderna ureditev naše male, ali nepremagljive mornarice je njegovo življensko delo, iz katerega ga je zdaj neusmiljena smrt vzela. Temžalostnejša je njegova smrt, ker pride ravno v trenutku, ko nastopa naša in nemška mornarica k odločilnemu boju. Še 26. januarja 1917 se je pokojnik udeležil v spremstvu cesarja Karla v nemškem glavnem stanu posvetovanja glede pogojsstrene vojne podmorskih čolnov. Ko se je povrnil v Polo, je zbolel na pljučnici, ki mu je zdaj nepričakovano smrt prinesla.

Ponižna natura pokojnika je prinesla seboj, da je javnost le malo o njemu čula. Ali v avstrijski mornarici živi le navdušenje in občudovanje za tega moža. Vsled vojnih razmer se danes o vsem njegovem delu ne more govoriti. Ali to je gotovo, da je bil pokojni veleadmiral eden največjih avstrijskih pomorskih junakov, kateremu bodo hvaležna domovina vedno častni sponin ohranila!

* * *

Pogreb.

K.-B. Pola, 11. februarja. V navzočnosti cesarja bil je danes eden paladinov monarhije, veliki admiral Anton Haus zadnjemu počitku položen. Najvišji vojni gospod je, spremjan od feldmaršala nadvojvode Friedericha, admirala nadvojvode Karla Štefana in od šefa generalštaba Conrada v. Hötzendorf, dne 9. februarja zvečer Baden zapustil. Spotoma vstopili so v vlak armadni poveljnik Boroević in namestnik pl. Fries-Skene. V Poli so dosli k pogrebu zastopnik cesarja Viljema, mornariški atašè korvetni kapitan pl. Freyberg, vojni minister za deželno obrambo pl. Georgi, kr. ogrski minister pl. Roszner, korvetni kapitan Kopphamel kot zastopnik cesarske nemške mornarice in mnogo drugih žalovnih gostov. Cesar je bil na kolodvoru od viškov oblasti sprejet in se je podal na motorskem čolnu na krov Nj. Vel. l. "Viribus unitis", kjer je bil mrlič veleadmirala pod nekim topovskim stolpom izpostavljen. Po slosvesnem blagoslovljenu se je spravilo krsto na čoln in v spremstvu čolnov, ki so vozili cesarja ter ostale žalovne goste, pod gromom salv h kaju pristaniškega admirala. Na prostoru izkrcanja se je dvignilo krsto na lafeto in pogreb je šel k mornariški cerkvi, kjer se je vršilo zopetno blagoslovljeno, od tam pa na mornariško pokopalisko. Celo dolgo pot dal je cesar mnogo prerano preminevemu mornariškemu poveljniku zadnjo spremstvo. Po pogrebu bil je cesar pri defeliranju čet navzoč, obiskal potem vdovo mornariškega poveljnika v Poli in se ob 6. uri zvečer v Baden odpeljal.

Izpred sodišča.

Težka kazen zaradi sleparije z mlekom.

Berlin, 6. februarja. Neka berlinska sodnija obsodila je enega trgovca z mlekom in njegovo ženo zaradi težkega mešanja mleka na občutne kazni. Mož je bil obojen na šest mesecov ječe in 1000 mark globe, žena pa na tri meseca ječe in 500 mark globe.

Občinski svetnik, navijalec cen.

Budimpešta, 8. februarja. Tukajšnji mesar in občinski svetnik Vencel Seidl, s katerim se je imela oblast že opetovano petati, stal je danes zopet pred policijskim sodnikom. Na naznanih neke ženske sta bila on in njegov knjigovodja Oskar Pollak tožena, da sta svinsko mast po čezmernih cenah prodajala. Sodnik je obsodil Seidla na dva meseca zapora in 600 kront globe, Pollaka pa na 15 dni zapora in 20 kront globe.

Še eden sokrivec umora v Sarajevu.

K.-B. Sarajevo, 10. februarja. Dne 6. in 7. februarja proti srbskemu občinskemu predstojniku Rade Banjaku iz Ljesnice

peljana veleizdajniška razprava prinesla je nadaljne dokaze za udeležbo srbskih oficijelnih krogov na umorskem napadu proti prestolonasledniški dvojici. Zamoglo se je dognati, da je bilo znano srbsko politično društvo "Narodna obrana" prav gotovo srbska država v uredbi. Istotako je dokazano, da se je prestolonaslednik Aleksander sam tegata hujskajočega dela proti naši monarhiji preje živalno udeležil. Ni se sramoval, da je študent Jukiću, ki je izvršil znani napad na življenje bivšega bana Hrvatske Čuvaja, potom profesorja Pavlovića med njegovim zaporom svoje pozdrave poslal. "Narodna obrana" pa je tudi vzhodno Bosno-Hercegovino v svojo organizacijo sprejela in srbska društva v tej pokrajini ter celo taka, ki so navidezno splošno-koristnim namenom služila, so zasledovala izključno veleizdajalske cilje. Iz nekega najdenega poročila mestnega prefekta v Belgradu na srbskega ministra za notranje zadeve je razvidno, da so na dan po napadu v Sarajevu pri voditeljem nekega belgrajškega lista prišli trije možje in so mu v imenu majorja Tančovića ter njegovih pristašev prepovedali, da bi o razmerah morilcev do majorja Tankovića kaj pisal. Major Tanković je bil neposredno po umoru v Belgradu arretiran, ali že po 24 urah vsled nastopa ruskega poslaništva zopet izpuščen. Iz nekega originalnega akta srbskega zunanjega ministerstva na srbsko vojno ministerstvo je posneti, da je bila "Narodna obrana" od srbskih centralnih mest peljana. Srbsko zunanjino ministerstvo naznana namreč srbskemu vojnemu ministerstvu namen majorja Pribičevića, odstopiti od svojega posla kot tajnik "Narodne obrane" in prosi za določitev primerenega nadomestila. — Tudi Rade Banjaku je po prepričanju sodnije v službi "Narodne obrane". Dokazalo se mu je, da je napadalce Princip, Cabrinović in Grabež priseli v Ljesnici sprejeli, da jih je do brega Drine spremil in jim odpotovanje ter prehod v Bosno olajšal. Sodba proti njemu se glasi na 12 let težke ječe zaradi zločina veleizdaje.

Nepoboljšljiva sleparka.

Maribor, 6. februarja. 35-letna, v Sv. Benediktu sl. g. rojena, zaradi tatvine in sleparije že opetovana predkaznovana Marija Kramberger je stala že zopet pred sodnijo. Ko je svojo kazen prestala, postavilo jo je okrajno glavarstvo pod policijsko nadzorstvo; kot bivališče se ji je odzakalo sv. Benedikt. Ali zapustila je ta kraj in pričela zopet svoja tatinska potovanja po Spodnjem Štajerskem, ki so jo vodila skozi mesta, po deželi in v bolnišnice. Po navadi je lagala, da se hoče fotografirati pustiti in da potrebuje v ta namen lepe obleke; izposojeno obleko je potem zbežala. Gotovi denar je ljudem na ta način izvabila, da jim je zanj živila obljubila. Izdajala se je tudi kot bogata posestniška hčerka, ki ravno denarja potrebuje. Tudi ponesrečbo nekega posestnika je iznajdila, da je od njegovih svojcev izvabila živila. Osleparila je tako mnoga oseb v Mariboru, Krčvini, Studencih, Ptiju, Zgornji Hajdini, Račjem, Hajdini, v ptujskih in mariborskih bolnišnicah itd. Obsojena je bila na 6 mesecov težke ječe.

Razno.

Banjaluški veleizdajniški proces se je razpravljal predpretekli pondeljek pred najvišjim sodiščem v Sarajevu. Kakor smo svoj čas poročali, se je začela dne 3. novembra 1915 pred okrožnim sodiščem v Banjaluki obravnavna proti Visiliju Grgiću in tovarišem zaradi hudo delstva veleizdaje. Obtoženih je bilo 156 oseb, med njimi dve ženski. Obravnava je trajala skoraj šest mesecov in se je končala dne 21. aprila 1916 z obsodbo 16 obtožencev na smrt, 53 obtožencev je bilo oproščenih, ostali pa so bili obojeni na ječo od dveh do dvajsetih let.

V Archangelsku, velikem ruskem pristanišču, se je zopet zgodila velikanska razstrelba,

o kateri prinašajo nekateri ruski listi pustoviti meznosti. Požar, ki je vsled razstrelbe načer je trajala še vedno naprej in se razširila od mota! municijske skupine do druge. Vsled težekrepkih tudi že šele pred kratkim zgrajeno v Zaporju pristanišče uničeno. Število človek, Wiene žrtev presega ono vseh drugih razstrelb, H. v. se je nesreča ravno sredi delavnika zgoščen. Šest velikih angleških parnikov je po nomena zorelo. Poslopja v velikem okružju okoli pristanišča so istotako popolnoma zoperčena.

Vprašanje. Kaj je zjutraj veliko, opozorjeno veče in zvečer največje? — Usta angleščolgatu. ministra Lloyd-a George... jans

Največje veselje napravite vojakom, jasno jim naročite "Štajerca" naravnost na bojišču. Franc Kajti s tem napravite dobro zvezo bojujeta bila se vojakov z domovino, na katero takov vagon mislio.

Lenuhi na Črnogorskem. "Cetinjam Zeitung" piše: Ker je padlo v prečasno tednu izredno mnogo snega, izdal je generalni poveljnik oklic, ki je nudil vsakomur pritekula zaslužiti pri kidanju snega 4 krone na bival. Čeprav leži na mestnem poveljstvu na stovojih prošenja za podporo, čeprav se vsak dan izmesta mestnih revezev v ljudski kuhinji brezplačno Če prehrani in se tudi pri okrožnem poveljku, B. vsak dan čez 100 otrok s hrano presen. Fračez da bi govorili o drugih mnogošteli 20.000 podporah, se vendar razven neznatnih IX in niničko oglašil k delu. Pač paupninci se vedno kavarne v ceste polne ljudi, vrsnega zvoka je mestno poveljstvo izdalo prstu, glas, ki določa: Do nadaljnega je 1. obrižine kavaren prepovedan, 2. se ljudska kuhaljed 1 zapre, 3. se prebivalstvo ne sme dalje že izviri do 9. ure zvečer na cestah nahajati, 4. štiri vsakogar brez razlike k delu prisili, da ne bude potrebno kidanje izvršeno. olnika drugi dan je imelo mestno poveljstvo do Pate delavskih moči na razpolago. Zdaj se je 5. let poved obiska kavaren razveljavilo in ljudska kuhinja se bude v kratkem zgoru prtovorilo.

Umrl je v Rimu dne 8. februarja ka Reinald Falconio. eki ē

Kako sneg odpraviti? Nekaj prebrisana glasov izumila je to-le sredstvo za odpravo snega. Oblast naj ustanovi uradno centralo za nečevanje snega. Ta naj po znanem vzoru mudiči najvišje cene za sneg in zagrozi z neki plumbo — potem bude sneg takoj izginil.

Strelji v ogrski državni zbornici. K.-B. Ljubljana, dimpešta, 7. februarja. Ko je v ogrski državni zbornici ravno grof Teodor Battany govoril, čulo se je nakratki strele. En mož na drugi strani galerije je bil v dvorano odstreljen. Poslanec občinstva se je polastilo precej razburjen. Več poslancev klical je za mir. Predsednik je opozoril galerijo, da se naj mirno zadrža in ker bi jo pustil drugače izprazniti. Nekaj nini bil zadevit. Mož, ki je revolverske strelje oddal, se je pustil mirno arietirati in v sturo peljati, kjer se ga je zaslil. Pisatelj Juri Palafalvy. Bil je med činom pijača. Ko so ga vprašali, zakaj je to storil, da je, da tega ne ve. Na vprašanje, na koga streljal, odgovoril je: Na nobenega, strel sem kar tako. Poslanci so ostali večidel mirni. Tudi člani vlade kazali so največjo hladno krvnost.

Umrl je v Gradcu znani nemški pisar dr. Franc Seelich.

Pokojni veleadmiral Haus je bil spodnji štajerske rodovine. Njegovi prastarišči so veli namreč v Slovenje Gradiču, kjer se je rodil i njegov oče. Njegov stric je bil mnogo let prav koristno kot župan mesta Slovenija Gradec.

Novi vodja deželnega kulturnega nadzorstva Namesto zaprtega deželnega kulturnega zbornika Petra prevzel je g. namestnik tajnik dr. Fritz Gräfenstein pl. Grafenwald vodstvo inšpektošata in z njim zvezci stojecih vojnih uradov.

Visoki duhovnik kida sneg. Iz Berlin sprejeli poročilo: Skoraj 74-letni dvorni nadpričuški ekselenc Dryander se je s svojimi možnimi pridigarji in z dijaki stolnega stola

ti pos
e nast
od e
tega
o veli
loveški
elb, k
zgodil
e popo
okrož
ma u
opold
gleške
om, a
bojist
ojujod
ko vro
tinje
etekle
mest
prilik
na da
stotin
dan 18
ezplač
veljstv
preskr
štrevil
ih izje
či pa
1. obi
kuhini
lje ne
ti, 4.
dokl
seno.
o dovr
iz Patern
je pr
46 let
star, iz
Dunaja.
in tu
n zop
zeru pri
Beljak u
vdrl se je
voz z volni
a kard
v ogris
Teod
krat t
galeri
acev
urjenos
edsed
nza d
Nik
ke stre
n v kv
Piše
pija
ril, de
koga
strelj
el mir
hladn
pisata
spodn
ši so
ru, k
ic je c
t žup
dzorstv
ega na
nestmis
ol. G r
z njim
Berli
ipridig
ojimi p
azilo za
ga Štift

postavil v službo prostovoljne snežne službe ter je kidal sneg raz ceste. Delo pač ni sramota! V posameznih samostanih bi bilo še krepkih rok, ki bi prav dobro pomagale.

Zaplenjeni spis. Glasom naznani uradne "Wiener Zeitung" se je razširjenje spisa "Hrvati i Slovenci", zaloga Evgena Diederich v Jeni, vsled odredbe skupnega ministerstva vstavilo.

Tržaški sleparji v kupčiji. Uradu za boj zoper verižno kupčijo in navijanje cen v Trstu se je posrečilo, razkriti v veliki meri izvršeno "verižno kupčijo" v manufakturnem blagu. Duša te nečeđene kupčije je bil ljudi bljanski in dunajski trgovci z manufakturm blagom ter večkratni milijonar Franc Vokac; njegova glavna agenta pa sta bila prokurist tržaške manufakturne trgovine Cillo in Pancera, Anton Cillo ter in Konstantinopla pristojni agent Jušt Raham in. Ta dva se je zaprlj, proti pravočasno pobegnelemu Vokacu pa se je izdal tiralnico. Franc Vokac, ki je v izvršitev te spekulacijske kupčije že mesece sem v Trstu bival, je glasom uradne poizvedbe potom svojih agentov manufakturne zaloge sledile firm nakupil: Jožef Bussich (150.000 K), Jožef Černe (50.000 K), Jožef Davanzo (60.000 K), B. Eibenschütz (170.000 K), Karl Gasser in Franc Pisk (26.000 K), Andrej Zafred (120.000 K), Tyršchter in Cuccagna (500.000 K) in Renat Capellani. Zadnja firma noče kupnine povedati. Le blago tvrdke Zafred in Tyršchter ter Cuccagna se nahaja še v Trstu, ono drugih firm je že nastopilo pot verižne kupčije. Skupna nakupna cena znaša tedaj 1.184.000 K. Vokacu bi po razmerju ze izvršenih kupčij padlo v roke dobička treh do štirih milijon kron.

Iz norišnice v Celovcu pobegnila sta bolnika Eduard Ebner, zidar, 31 let star, o dovr iz Paterniona, in Robert Kühn, trgovec, je pr 46 let star, iz Dunaja.

Voz in vola v jezeru. Na Lenartskem jenzeru pri Beljak u vdrl se je voz z volni. Ko bi ne prišla hitra pomoč, bi vola poginila.

Rešitev življenia. V Mariboru hotel je neki črnovojnik v Dravo skočiti. Četovdaja na glavnem Hans Petrowitsch skočil je iz mosta sneg okroglo 8 metrov globoko na obrežje Drave za to in je moža še v zadnjem trenutku dosegel vzpon ter mu na ta način življening rešil. Rešenec zdi z je neki okoli 40 letni oženjeni mož, oče dveh otrok; dejal je, da si je hotel vsled bede življenje vzeti.

Zopetna omejitev oddaje piva. Štajerske pivovarne se vidijo vsled trajnih izdelovalnih

težav in pomanjkanja surovin prisiljene, odajati zanaprej samo še 8% mirovne potrebuščine.

Bolgarska kraljica zbolela. K.-B. poroča se iz Sofije z dne 12. t. m.: Začetkom preteklega leta se je čutila kraljica Eleonora a bolano. Nadaljevala pa je vkljub temu svoje navadno delovanje do meseca junija, v katerem času jo je splošna slabost obšla; vsled tega se je morala daljšemu zdravljenju podvreti in popolnemu miru udati. V ta namen prebila je poletje v nekem sanatoriju v okolici Dresdena, kjer se je njeni zdravstveni stanje za nekaj časa zboljšalo. V zadnjem času pa se je telesna slabost zopet pojavila in glasom zadnjih poročil je zdravje kraljice tako razrušeno. Vsled tega mora kraljica v postelji ostati.

1000 kil ſpeha ukraden. je bilo iz skladišča na glavnem kolodvoru v Gradcu. Neki mestni tajni stražnik je tatu na sledu.

Kaj nas uči potres v Brežicah? G. August Faleschini piše "Grazer Tagblatt": "Ako se potrese v Zagrebu leta 1880, v Ljubljani leta 1895 in letošnjega v Brežicah v zvezo spravi, je zanimivo, da je bilo v dobi 36 let ob toku Save troje katastrofalnih potresov zaznamovati; poleg tega je bilo pred nekaj leti v Rajhenburgu ob Savi in najblžnji okolici skozi dva ali tri tedne skoraj vsak dan čutiti zemeljske sunke, kakor jih je tudi drugače v teh pokrajinal opazovati. Iz teh dejstev se s precejšnjo gotovostjo zamore sklepati, da tvori Savina pokrajina potresno ogنجишče in da se bode moralno v bodoče pri stavbah na to okoliščino ozirati. Zato naj se v teh pokrajinal le proti potresu varniti in hiše graditi, katere morajo biti s primeritimi napravami tudi proti ognju varne. Ker so bili pri potresu v Brežicah tudi v pritličnih, zidanih in lesnih hišah kurilne priprave, ognjišča in dimniki uničeni, mora se tudi te iz proti potresu varnega materijala napraviti. Pri potresu v Brežicah je imel glavni sunek južno-severno smer, ker je največ ognjenih sten proti jugu padlo. Poleg tega pa je bil menda neki drugi zapadno-vzhodni sunek, ker govorijo i zato vidna poškodovanja. Značilno je, da so bili pogorski studenci, ki od nekdaj niso imeli skaljene vode, po tem potresu popolnoma kalni in da je to trajalo celih 24 ur. Tudi studenci v ravni kazali so isto spremembo svoje vode. Samoumevno se zdaj o visočini prizadete škode še ne more govoriti; ali s precejšnjo gotovostjo je reči, da znaša škoda več kot en milijon krov. Ako se govoril tedaj o zopetni zgradbi mesta Brežice, potem se zamore to zgoditi edino z izdatno državo podporo, kakor je bilo to tudi pri potresu v Ljubljani. Merodajna mesta naj se opozorijo na to okoliščino.

Zasačen. V pivovarni v Laškem opazilo se je že dalje časa, da nekdo ječmenove kali krade. Primanjkovalo je že 600 kilogramov. Zadnjič so v pivovarni že 25 let uslužbenega delavca Jurja Briznik zasačili, ko je hotel ukradeno blago zopet domu nesti.

Tativne. Zaprli so čevljarija Jakoba Turk v Storeh pri Celju, ker je nekoga Rusa v to zapeljal, da naj ta velik kos transmisijskoga jermenja ukrade in njemu prinese. Turk je porabil jermen za popravila čevljev. Pri hirsni preiskavi so našli več manjših kosov. Napravilo se je tudi proti Turkovi ženi sodnjiško naznani.

??? Ali ste svojo naročino na "Štajerja" že ponovili? Ako ne, storite to nemudoma, ker bi se Vam moral drugače list vstaviti. Pomislite, da se mora naročino v naprej plačevati!

Umrli je dne 8. t. m. v bolnišnici "Usmiljenih bratov" v Gradcu g. Martin Osenjak, župnik v sv. Petru pri Radgoni. N. p. v. m.!

101. rojstni dan. Juri Egger, po domače Riedenweger, v okraju Greifenburg na Koroškem, znan kot trgovec s kožami, praznoval bode 23. aprila 1917 svoj 101. rojstni dan. Duševno je popolnoma svež in se zanima kako za vojne dogodke. Ne vidi več, ali drugače je tudi telesno še zdrav in ima še vse zobe.

Cesarica oberst-imejiteljica mariborskog huzarskog zarjev. Cesarica Cita je bila imenovana za oberst-imejiteljico mariborskog huzarskog regimenta št. 16. To je izredno velika čast za ta regiment. Le enkrat je bil podeljen en avstrijski regiment ženski; cesarica Marija Terezija namreč je bila dolgo po njeni smrti od cesarja Franca Jožefa imenovana kot imejiteljica infanterijskega regimenta št. 32.

Ogri se zavarujejo. Torkov "Grazer Tagblatt" piše: "Slovenski poslanci dr. Šusteršič in dr. Korošec sta se, kakor znano, pred več dnevi v dopisi na ministra zunanjih zadev grofa Černina proti od četveroveze kot vojni cilj označeni nakani "osvoboditve" avstrijskih Jugoslovjanov postavila in pri temu zvestobo "slovensko-hrvatskega" naroda naglašala. Označba "slovensko-hrvatski" narod pa je na Ogrskem nevoljo povzročila in je m. dr. "Pesti Naplo" pisal: "Zaman smo se trudili, najdeti vtemeljitev te označbe. Poznamo posebni hrvatski narod in posebni slovenski narod, poznamo tudi etično označbo, ki obstoji med obema. Pač pa nam ni znana ne zgodovinska, ne državno-pravna postava, ki bi bila hrvatsko in slovensko ljudstvo v enotni pojmu združila". — Ta označba tvori v resnici novost, za katero zamorejo biti merodajni le politični vzroki. Vsi pomembni učenjaki, ki so se podelili s slovenskim narodom in jezikoslovjem, delajo med Slovenci in Hrvati razliko, ker se ozirajo na slovenski in hrvatsko-srbski jezik kot na dva različna jezika; tako pomembni jezikoslovec Avgust Schleicher, ustavnitelj slovanske filologije Jožef Dobrovský, ustavnitelj moderne slavistike Franc Miklošič in v novejšem času profesor slavistike dvorni svetnik Jagić. Šele v zadnjih letih se je od nekega malega kroga pod vodstvom gimnazijalnega profesorja in privatnega docenta zagrebške univerze dra. Franca Illešič mnenje zastopalo, da so Hrvati in Slovenci en narod. Zdaj so tudi politični voditelji Slovencev temu učnemu mnenju officijelno pristopili, kar se je od ogrske strani takoj kot posebno novost označilo". — Po našem mnenju je to tudi res prav čudno naziranje. Kakor nam je znano, stal je profesor Illešič s svojim čudnim naziranjem svoj čas popolnoma sam in vsa slovenska inteligencija se je proti združitvi pojmov "slovensko" in "hrvatsko" odločno branila. Šele po balkanski vojni, ki je navdušila gotove slovenske kroge s sanjarjami, kakor jih danes niti omeniti ne moremo, se je sklical nakrat v Ljubljano neko "slovensko-hrvatsko" zborovanje, na katerem je prvi voditelj klerikalcev dr. Šusteršič ex officio diktiral: Slovenskega ljudstva ni več, hrvatskega tudi ne, od danes zanaprej imamo le "en slovensko-hrvatski narod"... Za štajerske "Hrvate", ki jih v resnici niti z lupo ne najdemo, je govoril takrat kaplan dr. Korošec, z koroške "Hrvate" pa poslanec Grafenauer, ki je potem malo predaleč sanjaril, tako da so ga morali na počitnice poslati. Tako je stopil torej "slovensko-hrvatski" narod "v zgodovino" — na podlagi političnega diktata slovensko-klerikalne stranke. Ni čuda, da se je inteligencija na Slovenskem in Hrvatskem te komediji smejava. Da pa se bode to sanjarijo i zdaj v teh resnih časih nadaljevalo, tega pač nikdo misliti ni zamogel. Upamo, da se bodo i klericalci kmalu vzdramili..."

Ponočno delo v pekarjih odpravljeno. Vlada je izdala ministerialno odredbo, po kateri je v vsej Avstriji ponočno delo od 9. ure zjutraj pri pekih in sorodnih obrtih prepovedano. Ta nova ureditev stopi v veljavlo tri mesece po razglasu, tako da bodejo imeli obrti dovolj časa, urediti svoj obrat po novih določbah.

Davek za samske ljudi. Pruski finančni minister je izjavil, da se bode na Pruskem, bržkone šele po vojni, vpeljalo posebni davek za take moške, ki niso oženjeni. — Tudi angleški finančni minister je objavil načrt za tak davek. Na Angleškem pa ne bodejo običajili samo neoženjene moške, marveč tudi neomožene ženske.

Velikodusen dar. Koroška šparkasa je da-

Goste lase, ki narede vsak obraz lepsi, se doseže po negovanju s Fellerjevo pristno Tannochina pomadu za rast las znamka Elsa. (Lonček prve vrste 1 K 60 vin, močnejše druge vrste 3 K.) Ta pomada ojača lase, zabrani plešo in predčasno osivenje, povrči novo rast zdravih, gibljenih, dolgih las, trde sive spremini v mehki, tako da se jih lahko časte v lepe frizure, nemada ne vsebitje nikakih škodljivih sestavin in teden vsekakor zasluži prednost pred mnogimi drugimi pomadanami, kakršne mnogi Diderich ponuja. Za nego brk je prizorenje Fellerjevo dalo za brke (30 vin). Nareda naj se naravnost pri E. V. Feller, Iskernar, Štifta, Ml. Reg. čas. 21

rovala za koroške vojaške vdove in sirote 10.000 kron, katero sveto je izročila koroški deželni vlad.

Tatvina. Med velikim drenjanjem za tóbak bil je trafikantinji Mariji Dollinger v Beljaku muf v vrednosti 120 K ukrazen.

Koroški škof za reveže. Kakor nadškof na Zgornjem Avstrijskem izdal je tudi koroški škof oklic koroškemu prebivalstvu, v katerem ga prosi, da naj mu pošlje za revnješje sloje v Celovcu in Beljaku kot prostovoljna miloščina razna živila. Za izvršitev podrobnega dela je imenoval škof posebni odbor. Darila se bodo razdelila brez ozira na versko ali strankarsko pripadnost onim revežem, ki so v resnicu podpore najbolj potrebeni. Prepričani smo, da bode koroško ljudstvo se bogato odzvalo temu oklicu, ker poznamo zlato koroško srce.

Senzacijonelne aretacije v Gradcu. Po načelu dunajskih oblasti bila sta v Gradcu deželni kulturni inšpektor Jožef Peter in Geza Kraus aretirana ter sodnji izročena. Imela sta opraviti z živili. Peter je bil glasom „Marb. Ztg.“ v strokovnjakih krogih in kot organizator tako član. Tudi v gospodarskem oziru se je dobro stal; že pred vojno si je v graški okolini zgradil vilo. Ali že takrat je rekel nekdo: „Zdi se mi, da Peter ni več popolnoma čist, opraviti ima preveč z judi“. — Zakaj se gre, bode šele preiskava dognala. Na vsak način se tiče zadava ogromnih svot. V prvi vrsti se govor o 80 wagonih riža, ki so večinoma izginili. Nadalje poroča „Arbeiterwille“, da je bilo 60.000 kil masti neki fabriki za žajfo natihem prodanih. Kakor rečeno, pa bode vse to šele preiskava dognala.

Molčiča žena. Sodnija v Marlybonu na Angleškem je pred kratkim razpravljala o tožbi nekega moža na ločitev zakona. Izjavil je, da na noben način ne more več živeti s svojo ženo, ker od poroke ni z njim še nikoli nič govorila. „Kdaj ste se poročili?“ je vprašal sodnik. — „Leta 1913“, je odgovoril nesrečni mož. — „In Vaša žena res ni od poroke nič več z Vami govorila?“ — „Niti ene besedice!“ — Sodnik je razsodil v zmislu tožbe, da je zakon ločen. Dejal je: Taka zakrnjena molčičnost je zadosten vzrok za ločitev zakona, dasi je najbrž kako mnogo konskih mož, ki bi svoje prezgovorne žene radi zamenjali za Vaso zakrnjeno molčalko.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejni z dvema zvezdicama (**) ponemjeno letne in živinske sejme.

Dne 17. januarja v Sevinci**; v Brežicah (svinjski sejem); na Gornji Polškavi*, okr. Slovenska Bistrica; v Geithalu**, okr. Voitsberg; na Vidmu*, okr. Brežice; v Gamsu**, okr. Stainz; v Št. Gallenu**; v Fehringu**; v Hause**, okr. Schladming; v Rantenu**, okr. Murau; pri Svetem Lenartu*, okr. Slovenski Gradec.

Dne 19. februarja v Pišecah**, okr. Brežice.

Dne 20. februarja v Ormožu (svinjski sejem); v Gröbmingu**; v Radgoni*.

Dne 21. februarja v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Kathalu*, okr. Obdach; v Št. Vidu am Vogau**, okr. Lipnica; na Teharjih**, okr. Celje; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Velenju**, okr. Šoštanj.

Dne 23. februarja v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 24. februarja v Kozjem*; v Passeilu**, okr. Weiz; v Knittelfeldu**; v Slovenski Bistrici**, v Rogatcu**, v Gleichenbergu**, okr. Feldbach; pri Sv. Duhu pri Ločah**, okr. Konjice; na Laškem**; v Brežicah (svinjski sejem); v Arvežu*; v Wildonu**; v Vuženici**, okr. Marenperk.

* * *

Varčna uporaba raztopnine krezolovega mila. Zaradi pičlosti mastnih snovij za izdelovanje mila

je pred vsem potreba močno omejiti izdelovanje raztopin krezolovega mila, ki se je dosedaj v veliki meri porabljalo za razkuževalne namene. Da moremo izhajati z razpoložljivimi množinami mila, je torej potrebno, da se vsa maščobna razkuževalna sredstva z največjo varčnostjo porabljajo tamkaj, kjer se iz utemeljenih vzrokov ne morejo lahko nadomestiti s surovo raztoplivo karbolno kislino ali z drugimi sredstvi (čista karbolna kislina, formalin, sublimat), kakor pri telesnem razkuževanju in pri razkuževanju belega perila. V nobenem slučaju se raztopine mila ne smejo porabljati za razkuževanje tel, navadnega pohištva, stranišč itd. Pri naročevanju milo vsebujočih razkuževalnih sredstev v velikem, kakor za vade, tabore, občine i. dr. morajo odgovorni poslovci paziti na potrebno omejitev. Oddajalcem bo primerno naznani za daljše časovne dobe preračunane zahteve potrebe, da se dajavate primerno razdelijo. Uradni zdravnik morajo nadzorovati varčnostne naredbe.

Oddaja molznih krav po namestniškem deželnem kulturnem inšpektoratu in podružnični občudružbe za vnovčenje živine v Gradcu. Namestniški deželni kulturni inšpektor in podružnica za vnovčenje živine Gradec, Stubenberggasse 3, prodaja sedaj približno 600 iz inozemstva uvoženih zdravih molznih krav. Natančnejše dobavne pogoje bode naznani deželnemu kulturnemu inšpektoratu, oziroma imenovana podružnica na vprašanje vsak čas ustremno ali brzljavo eventuelno telefonično. Namestništvo je na to možnost ugodnejše preskrbe prebivalstva z mlekom izrecno in posebno opomnilo upravnitva mest in industrijskih krajev, da je upravnitva takih bolnišnic in drugih zdravstvenih zavodov ter upravnitva pegunskega taborov in jih opozorilo na to, kolika težka odgovornost bi jih zadela, ako bi se brez tehtnih vzrokov ne poslužili te možnosti nakupovanja. Namestništvo je tudi pripomnilo, da je pripravljeno zaradi nabave hlevov, krmil in strežnega osobja za te krate dati dotičnim upravnitvam, ki te krave kupijo, vse le mogočo podporo.

L. K. L.

Zadnji telegrami.

Nad 1200 Rusov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 14. februarja. Uradno se danes razglaša:

Južno od Bekasa zavrnili smo več ruskih sunkov. Ob cesti Valeputna (Bukovina) vzele so v naskoku naše čete neko rusko postojanko, za katero zopetno pridobitev je sovražnik potem zamarno močne protisunke vodil. V jeklismo 23 oficirjev in 1200 mož, zaplenili pa 12 strojnih pušk, 6 minskih metaalcev in 3 kanone.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 14. februarja (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Močni sovražni napadi povsod zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Ob Seretu in Donavi artiljerijski ogenj.

Makedonska fronta. Ob Cerni brezuspešni italijanski napadi.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorf.

Velikanske izgube sovražnikov na morju.

K.-B. Amsterdam, 14. februarja. Do 6. t. zvečer došlo je pri Lloydu od 1. februarja sem poročilo o 95 potopljenih ladij. Dne 7. februarja je narastlo to število že na 125 ladij. Angleži so vsled velikanskih izgub jako vznemirjeni.

Govori cesarjev na Dunaju.

K.-B. Dunaj, 13. februarja. Ob priliki pojedinje (pri obisku nemškega cesarja na Dunaju) imel je naš cesar sledečo napitnico:

„Vaše Veličanstvo! Pravo veselje mi je, Vaše Veličanstvo tukaj prisrčno pozdraviti. Že med časom vlade pokojnega Njeg. Veličanstva, mojega v Bogu počivajočega velenstreca, je tesna politična in vojaška zveza, ki združuje naše države in ki je dobila v sedanji vojni svoj krvavi blagov, tudi v toplem prijateljstvu med obema dinastijema svoj izraz našla. Leži mi na srcu, da to drago zapuščino mojega blagega predhodnika vzdržim in skrbno negu-

jem, in osrečuje me, da smem pri temu ista čustva Vašega Veličanstva računati žalosti in veselju, v vojni in miru zaupljivo z ženim se nam bode z milostno pomočjo v mogočnega posrečila, voditi naše države srečno bodočnost. S tem, da si dovoljuje izreči Vašemu Veličanstvu najtoplejšo zahvalo za obisk, dvignem čašo s klicem: Njeg. Veličanstvo nemški cesar in pruski kralj, z vesti prijatelj in zavezni, živiti!“

Nemški cesar je nato odgovoril:

„Vaše cesarsko in kraljevsko apostolje Veličanstvo prosim, za prisrčne besede i drava in dobrí sprejem, ki sem ga tukaj šel, mojo najprisrčnejšo zahvalo sprejeti. Mi je srčna potreba, da na poseti, ki je Vaše Veličanstvo imelo dobroto mi napravil v mojem glavnem stanu, čimhitreje odgovarja pri tej priložnosti Vašemu Veličanstvu moje zveste in nespremenljivo prijateljstvo gotovim. V tem prijateljstvu, s katerim na Vašega Veličanstva v Bogu počivajoči, zvišeni velestrie mnogo let osrečil in ki zdaj tudi z Vasim Veličanstvom veže, v tudi jaz jasni izraz tesne in v skromnem boju se trdnješ spojene z med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Da leži Vaš Veličanstvu na srcu, v zmislju Njegovega gopokojnega Veličanstva cesarja in France Jožefa našo zvezno i zamsko skrbno negotavi, napolnjuje me z živali zadoščenjem in mi treba zagotoviti, da more Vaše Veličanstvo pri rešitvi te navedno na moje zveste sodelovanje računati Bog daj, da pridejo našim, s trdnimi in upljivimi vezmi spojenimi deželami posremem v velikem času kmalu zopet gine zasigurjenega miru in gredo srečni bodočnosti nasproti. S to dvignem mojo čašo in zakličem: Njegovo Veličanstvo cesar Avstrije in apostolični Ogrski, moj zvesti prijatelj in v zvečnik, ter Njeno Veličanstvo cesarja kraljca hura!“

Na višku svetovne vojne.

Sofija, 13. februarja. Poslane Czernin je sprejel avstro-ogrsko oficirsko kolonijo in je izjavil, da pomeni sedata za višek svetovne vojne.

Francoski strah.

Zürich, 13. februarja. „Echo de l'Europa“ naznana, da pripravlja Nemčija neko morsko podjetje nedosežene velikosti Angliji...

Amerika pred vojno.

K.-B. Frankfurt a. M., 13. februarja (Frankf. Ztg.) poroča iz Novega Yorka. Državni tajnik Lansing dejal je na v soboto zvečer vrščenje se banketom smemo svojih oči pred dejstvom zapreti stojimo tesno pred vojno; ali je splošno, da ostane deželi prihraniti v konflikt prisiljena. Tudi želja in ljenje vlade je vzdržati mir.

Sreča biti lep in imeti veselje po vsej svetu dosegci vsake ženske z rabo Fellerjeve pomade za varstvo kože „Elsa“. Ta odpravi pege, madeže, mozole, napravi kožo mehko, nežno in rožnat in se oči tisoč žensk z lepim uspehom rabi. Naroci pa se naj pomado „Elsa“. Predvo ne cene: 1 posodica stane 2 K. 5 frank. Istotko priljubljeno je Fellerjevo borak (80 vin) in Fellerjevo liliino milo (1 K). Se dobi le Feller, Stubic, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko).

Zastonj in poštnine pro

dobi vsakdo na željo moj glavni katalog z okroglo 4000 podobami o urah, zlatem, srebrnem, godbenem, brivnem blagu. Violine za šolarje in koncerte po K 12, 14, 16, 22, 30, 40, in više. Dobre harmonike po K 8, 10, 12, 14, 16, 22, 30, 40, 50 in više. Izmenjava dovoljena ali razpošljaj na posvetu ali naprej po razpošljajni hiši Hanns Konrad, c. in k. dvorni literar. denar nazaj. denar nazaj. Razpošljaj na posvetu ali naprej po razpošljajni hiši Hanns Konrad, c. in k. dvorni literar. st. 1740 (Češko).

Oferiram slike (portrete)

po vsaki orig. fotografiji v meri slike 30×25 cm 40×30 cm K 25—, 45×35 cm K 34—, 50 K 45— emb. in porto zarač. Otto Neumann Linenthal Nr. 52.

Učenci

se v fabriki vozov
Maribor, Mühlgasse 44
sprejmejo i. s. 2 kolarja, 2 kovača, 2 sedlarja in lakerjerja.
Prinjujo si tudi podkovarstva.

Učenec

pošten in zanesljiv,
nemškega in sloven-
skega jezika zmožen,
se takoj sprejme pri
firmi Machalka und
Korsche, špecerijska
trgovina v Ptaju.

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo se sprejme
v trgovini z mešanim blagom Franc Scho-
steritsch, Št. Vid pri
Ptaju.

65

Hišni hlapci

z dobro plačo izven
hiše ali pa tudi s
hrano in stanovanjem se takoj sprejmejo
v fabriki vozov
Maribor, Mühlgasse 44

66

Konjski hlapec

ki se razume na vsa
poljska dela, isče
službo pri večjemu
posestniku. Naslov
pove uprava tega lista.

68

Kuhinjska dekla

za neko gospodarstvo
na deželi se sprejme.
Naslov pove uprava
tega lista.

68

Pridna prodajalka

za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme
pri firmi

M. Detoma,

Doberna (Bad Neuhaus).

rečimo: gospod pl. Höfer — dobiva pod tem naslovom in pod raznimi drugimi okoli 20.000 kron nad svojo plačo. Imenoval sem pl. Höferja, ker je njegovo ime ono najbolj imenovanega generala v naši armadi. Torej g. pl. Höfer je, kakor splošno znano, skoraj celo leto na Dunaju prebil in morda samo enkrat glavni stan posetil. Ves ta čas je bil na Dunaju, videlo se ga je hoditi v vojno ministerstvo in z velikim zanimanjem — „Höferja“ citati, „Höferja“, ki nosi njegov podpis! Kaj naj se pri temu misli? Nemci so svoja poročila po resnici — po tistem, ki jih je spisal — s Stein, Freytag-Loringhoven in z Ludendorff podpisovali. Zakaj nosi naše poročilo vedno le podpis pl. Höfer? Ali je na bojišču? Ne! In vendar naj dobiva ogromno vojno doklado? To je skoraj neverjetno! Tem bolj neverjetno, ker stoji temu nasproti, da dobivajo sirote enega padlega junaka na mesec štiri krone oskrbnine. Tudi doklade gospodov oficirjev od automobilev a z bora so posebna stvar. Ti gospodje dobivajo celo svote, da si držijo konje. Zakaj? Ako ima že automobilev oficir kako nujno poročilo primesti in slučajno ni nobenega automobilev prostega, je vendar vedno štabna kavaljerija na razpolagi, ta napravi to že prav dobro — zakaj potrebuje automobilev konja ali troške za vzdrževanje konja? Tudi je nezaslišano, kaj se godi pri tako zvanih okrožnih poveljstvih. Tu izvršuje 150 oficirjev in vojakov delo, ki bi je moglo prav lahko 10 do 15 oficirjev izvršiti. Pri Nemcih je tako. Pa pri nas?

Pri Nemcih izvršuje v vojno-tiskovnem uradu 10 do 15 ljudi delo, za katerega se vporablja pri nas desetkrat toliko ljudi. Nemci imajo tu nekaj oficirjev in 10 do 12 vojakov. Pri nas ima vojno-tiskovni urad enega generala, enega generalstavnega obersta, enega plakomandanta, več tucatov oficirjev in sto vojakov, ki vsi skupaj prav nič več ne storijo, nego tistih 15 Nemcev. Nemški vojno-tiskovni stan koščal je doslej samo okroglo en milijon, naš pa približno štiri milijone. V katerega interesu leži zdaj to brezmiseln zapravljanje denarja? Časniki delajo vendar na lastne troške in plačujejo svoje vojne poročevalce iz lastnega. Pač dobiva g. generalmajor pl. Hoen kot poveljnik vojno-tiskovnega urada, čeprav sedi že danes v dunajskem vojnem arhivu kot direktor, vojno doklado pridne naprej. G. pl. Hoen in njegovi oficirji so pod naslovom najrazličnejših zaslug napisanejše dekorirani... Na odpadkih se izgubi milijone kron, kakor se vire naših dohodkov sploh ne izrablja primerno. Tu je n. pr. kino, katerega glavni privleček so gotovo vojne slike. Namesto da bi se zdaj take slike pridno kolikor mogoče mnogim firmam oddajalo, je vojno ministerstvo vrednost milijonov tvorečo izključno pravico slik dunajski firmi S a c h a - f i l m po prav smešni ceni izročilo. Mimogrede omenjeno je lastnik te firme neki znani avstrijski aristokrat... (Štefan pl. Rakovszky zakliče: Grof Aleksander K o l o w r a t!)... Dobro bi bilo se zato zanimati, koliko se je iz izdaje kino-pravice sprejelo in ako skrbi armadno vodstvo, da se bodejo ti filmi, ki razglasajo slavo naše armade, povsod ne svetu razsirili. Nemci vlečejo celo iz eksplozije „slepih krogelj“ (Blindgänger) korist, ko napravijo o temu sliko in jih potem na kino prodajo... V Ivanka-procesu prišlo je na dan, da se je moralno neki gotovi dami na Dunaju eno tretino svote cene prodane govede izročiti. Iz tega sledi menda, da se v XIII. oddelku c. in k. vojnega ministerstva samo takim ljudem doberne oddaja, kateri od svoje koristi tudi dočišči dami oddajajo. Kdo neki ima to zanimanje v oddelku XIII?

(Ta članek smo v dobesednem prevodu ponatisnili iz grške „Tagespost“ od pretekle nedelje, dne 11. februarja 1917. Članek vsebuje poleg tega le govor poslanca ogrske državne zbornice. Glasom postave so govorovi poslancev na Ogrskem kakor v Avstriji imunizirani, to se pravi, ne morejo se zapleniti. Iz tega stališča smo prepričani, da nam ostane ta članek. Op. ur.)

Zanimiva vprašanja v ogrski državni zbornici.

V ogrski državni zbornici se je v sredo razpravljalo o neki interpelaciji poslanca Bela Klementa od neodvisne stranke, ki se peča z našimi sanitetnimi uredbam na bojišču, z vojnim dokladami onih oficirjev in mož, ki so dodeljeni pri vrhovnemu armadu nemu poveljstvu, pri poveljstvih v pokrajinalih brez nevarnosti zadaj fronte, nadalje s c. k. vojno-tiskovnim stanom, itd., ter ki konečno vpraša, kako vlada med vojno namenu primerno uporabo vojnih izdatkov kontrolira, kako bode to kontrolo v bodoče izvrševala in kako se bode informirala glede premoženskega ravnanja v armadi.

V svojem govoru povedal je Klement marsikatere stvari. Pri nekem izletu v budimskem gorovju v zadnji jeseni našel je okoli 30 automobilev, ki so pač spadali vojnim liferantom, raznim centralam in gospodom od akcijske družbe vojnih produktov in v katerih so se vozile do zob z brillanti okinčane dame ter polizani gospodje na izprehod; bolnike in ranjence od in v fronto pa se v najzalostnejših kmetskih vozovilih spravlja, ker drugača voznega sredstva zanje sploh ni. Nemci delajo to vse drugače; rekvirirajo vse automobile, ki jih zmorejo dobiti, ali rabijo jih tudi za ničesar drugačega nego za prevažanje ranjencev. Druga nešreča je vpoklic na pljučih bolanih. Ako bolezen potem popolnoma izbruhne, se te ljudi ednostavno za fronto nazaj pošlje; naj infekcijo v božjem imenu naprej razširijo!

Za fronto je zapravljanje denarja in denarne vrednosti navada. Mož na fronti pogreša mnogokrat najpotrebnejše; za fronto plava vse v razkošju. Nadalje tvori skoraj neverjetna cenost v glavnem stanu hudo nasprotnje h grešni draginji v Budimpešti, najdražjemu mestu kontingenta. Razven cestnosti v glavnem stanu pa pride, zlasti višjim oficirjem, naravnost ogromna vojna doklada v prid. Ne samo denar in imetje, tudi čast in odlikovanje; in oficirji v ognjeni črti imajo že tako svoje mnenje o na smrt dekoriranih oficirjih pri višjih poveljstvih. Zapravljanje z vojnim dokladami presega res že dovoljeno mero, in neki feldmaršallajtnant,

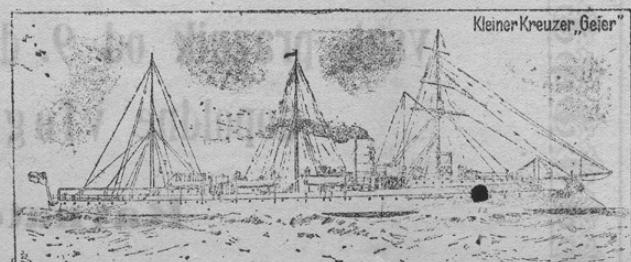

Thomas Alva Edison

postal pozneje telegrafist v Port Huronu, Stratfordu in Adrianu. Po različnih bivališčih dobil je konečno višjo službo v brzjavnem uradu v Bostonu. Leta 1876 ustavil je v Mento-parku pri Novem Yorku posebni laboratorij in v Novem Yorku fabriko za svoje aparate. Med njegovimi iznajdbami so najboljši fonograf, aerofon, mikrofon, megafon in prva rabna električna žarnica.

Nemški kanonski čoln „Gejer“, ki je bil v Honolulu interniran, bil je od lastne posadke zažgan, da ne bi sovražniku v roke padel. Mala križarka „Gejer“ spada v Bussard-razred in je bila leta 1894 v Wilhelmshavenu zgrajena. Hitrost te vrste parnikov je pač majhna, ker znaša le 15,8 morskih milj. „Gejer“ je imel 1600 ton velikosti, je bil 76 metrov dolg in 10 metrov širok ter vozil 4,4 metrov globoko. Artiljerija čolna je obstojala iz osem 10,5 cm brzoka-

„Križarka Gejer.“

nonov in dveh torpednih lancirskih cevi po 4,5 cm. Posadka šteje 184 mož.

Visoke usnjate čevlje na žnoro

s podplati iz trdega lesa

zgornji deli iz krepkega govejega precepljenega usnja:

cm 18 - 21 22 - 24 25 - 27 28 - 30 31 - 32

par K 12 - 14 - 17 - 19 - 21 -

zgornji deli iz trakov kravjega usnja!

par K 14 - 16 - 19 - 21 - 23 -

zgornji deli iz za vodo nepredornih črnih jadrinov ploh:

par K 6 - 7 - 8 - 850 9 -

Pri naročilih zadostuje navedba dolgoročnosti čevljev v centimetrih. Razpošiljatev po povzetju. Prekupčevalci popust.

Išče se zastopnike.

Wiener Holzschuhindustrie E. Ortony

Dunaj V., Ziegelofengasse 29.

Armadne ure na napestnik

natančno regulirane, nikel ali jeklo K 12, 16, 20. Z radijsvetilnikom K 16, 20, 24. V srebru K 18, 24, 28. Z radijsvetilnikom K 30, 36. Srebrna ura na napestnik K 30, 36, 40. 3 leta garancije. Razpošiljanje po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Prva fabrika ur Hanns Konrad, c. in k. dvorni literant, Brux Št. 1503 (Češko). Glavnji cenik zastonj in poštne prosto.

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-80, za miši K 4-1, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Rapid“, tišoči ščurku v eni noči K 3-70. Povod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pisem. Razpošiljatev po povzetju, poština 80 vin. Export-haus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/L.

38

100 litrov domača pijača

osvežajoče, slastne in žejo gaseče si lahko vsado nampravi z majhnimi stroški. V zalogi so: ananas, jabolnik, grenadinec, malinovec, muškatni hruščevci, poprovi metovci, pomarančevci, prvenčevci, višnjevec. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto rumu ali žgan a. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 10- franko po povzetju. Za ekonomijo, vironice, večja gospodarstva, delavnic itd., neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delamožnost nič ne trpi.

433
Jan. Grolich, Engel-Drogerie Brno 636, Moravsko.

Nobenega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ odpravi bolečine pri votilih zobeh, kakor pri trdovratnem revmatizemu zobobolu, kjer so odrekla vsa druga sredstva. Brez uspeha denar nazaj! — Cena K 1-50. 3 tube 4 krone. 6 tub K 5-50. Nobenega zobnega kamna več. Snežnebole zobe dosegete z „Xiris-zobno“ vodo. Takošni učinek. Cena K 2-1, 3 steklnice K 5-1. Kemeny, Kaschau I., poštni predal 12/Z 26. Ogrska.

„HAVEG“

trgovska posred. družba z o. s. s trgovskim prometom

listom „HAVEG“ strokovni list za ves

realitetni promet

Dunaj I., Giselastraße 5.

Naslov za brzovanje: Haveg, Dunaj. — Telefon interurban 82 preskrbi nakup in razprodajo realitet in obrtni vsake na celo oddaje v najem, deležništvo, hipotekarna posojila, preved drugo komisijo zaloge blaga in zastopstvo dobrih industrij itd. Čuni na Brezplačna pojasnila. Poskusne številke in prospetti zastopni na v

Največja sigurnost. Prima referenca. Ne. Nar

Lastniki realitet in posestev, ki hočejo svati napr objekt kjerkoli v monarhiji prodati, naj zaht vajo brezplačni obisk našega stalnega zastopnika.

Priden in zanesljiv

Švajcar

se išče s 4 delavskimi močmi, kateri se zume dobro pri molzenju; ima od 30-40 godin živine; mesečna plača 180 K, 4 litre млека vrt za zelenjavno, zemljo za krompir, kurja in stanovališče prosto. Sprejme se pri g Marie Lininger, Marburg, Volksgartenstrasse.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi je v slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 20k pri Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-60 K, vel. stekl. 2-40 siljeni proti kašlu, težki sapi itd. Čaj in pilule za čiščenje krvi in živin. — Čaj proti gihu 1-50 K. — Balzam za gih, in živce stekl. 1-50 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečaj. — Bleiburgski živilski prašek A 1-50 K. Prašek pa cilj odvajjanju krvi v živilski vodi A 1-60. — Izvirni za podgane, miši, ščurke K 1-50. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za službe, učence, stanovanja in posestva v Ptaju

izvršuje

več vrste posredovanja najhitreje.

Pravljana in pojasnila v mestni stražnici (rot

Izučena šivilja

ter obenem in varčna gospodinja z nekaj denarjem, želi tem potom znanja z dobrošravnim gospodom, ki naj bi imel primerno službo ali dobro obrt. — Naslov pove upravnštvo tega lista.

53

Konjski hlapец

z družino se sprejme pri oskrbništvu domen v Ptaju (Ober-Pettau).

55

Mestna hranilnica v Ptaju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure

dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Mesčanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptaju zraven klavirja in plinarske hiše postavljena je parna žaga venkovska v porabo.

Venkovska se les h�odi itd., ter po zahtovi takoj razstaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.